

Energia: o armă geopolitică și economică

Daniel Apostol, AETLP 16 Mai 2026

De ce este ENERGIA domeniu strategic?

**Energia e esențială pentru toate activitățile umane:
gătit, iluminat, transport, comunicare, industrie... Fără
energie, nu ar exista mișcare, viață sau tehnologie.**

Transformarea din mărfuri în arme politice

Metamorfoza energiei dintr-un bun pur economic într-o armă geopolitică reprezintă una dintre cele mai semnificative schimbări în relațiile internaționale moderne. Resursele energetice funcționează acum ca instrumente de guvernare, capabile să exercite presiuni asupra unor economii întregi fără a trage un singur foc de armă.

Această transformare depășește diplomația tradițională a petrolului. Modernizarea „înarmării” energiei cuprinde:

- **Capacități de întrerupere a aprovizionării** care pot paraliza economiile industriale.
- **Mecanisme de manipulare a prețurilor** prin ajustări coordonate ale producției.
- **Țintirea infrastructurii** care creează vulnerabilități strategice pe termen lung.
- **Strategii de inundare a pieței** concepute pentru a falimenta națiunile rivale.

Energia a evoluat explicit într-un instrument agresiv de presiune, negociere și politică geopolitică, nemaifiind deghizată în activitate pur economică.

Infrastructura critică ca puncte de vulnerabilitate

Punctele de strangulare geografică, magistralele de transport și facilitățile de procesare au devenit echivalentul modern al zidurilor castelelor medievale și ale podurilor de acces. Controlul asupra acestor active oferă o pârghie disproporționată în relațiile internaționale. Conflictul din Orientul Mijlociu demonstrează acest principiu, operațiunile militare au vizat deliberat infrastructura energetică, mai degrabă decât facilitățile guvernamentale tradiționale.

Categoriile cheie de vulnerabilitate includ:

Riscuri de concentrare a rafinărilor: unde capacitatea de procesare determină disponibilitatea ofertei.

Dependențe de rețelele de conducte: care creează puncte unice de eșec.

Facilități portuare: care controlează fluxurile energetice maritime.

Infrastructura de stocare: care permite desfășurarea rezervelor strategice.

Jocul Rezervelor Strategice

Rezervele strategice de petrol au evoluat de la provizii de urgență în instrumente active de intervenție pe piață.

Eliberarea istorică de către Agenția Internațională a Energiei a **400 de milioane de barili** în timpul crizei din martie 2026 reprezintă cea mai mare desfășurare coordonată de rezerve încercată vreodată, demonstrând mecanisme instituționalizate pentru războiul economic.

Scara acestei intervenții indică o schimbare fundamentală de la acțiuni naționale unilaterale la presiuni economice multilaterale coordonate.

Eliberările de rezerve servesc acum ca arme economice concepute pentru a contracara întreruperile de aprovizionare și manipularea prețurilor de către națiunile ostile.

Mecanisme de control al exporturilor

Strategia SUA de a crește producția internă pentru a inunda piețele și a suprima prețurile demonstrează modul în care excesul de ofertă poate funcționa ca formă de coerciție economică.

Această abordare diferă fundamental de tacticile de embargou prin:

Crearea condițiilor de supraofertă care reduc veniturile pentru adversarii dependenți de petrol.

Menținerea avantajelor pentru națiunile consumatoare prin costuri mai mici ale energiei.

Stabilirea dominanței strategice pe termen lung prin extinderea capacității de producție.

Evitarea complicațiilor sancțiunilor directe obținând în același timp o presiune economică similară.

Politica conductelor între continente

Infrastructura transfrontalieră de conducte creează dependențe permanente care nu pot fi redirectionate ușor în timpul crizelor. Aceste active fixe reprezintă vulnerabilități strategice care necesită protecție diplomatică și creează angajamente geopolitice durabile.

Rețelele de conducte funcționează ca instrumente geopolitice prin:

Crearea dependenței, unde națiunile consumatoare trebuie să mențină relații favorabile.

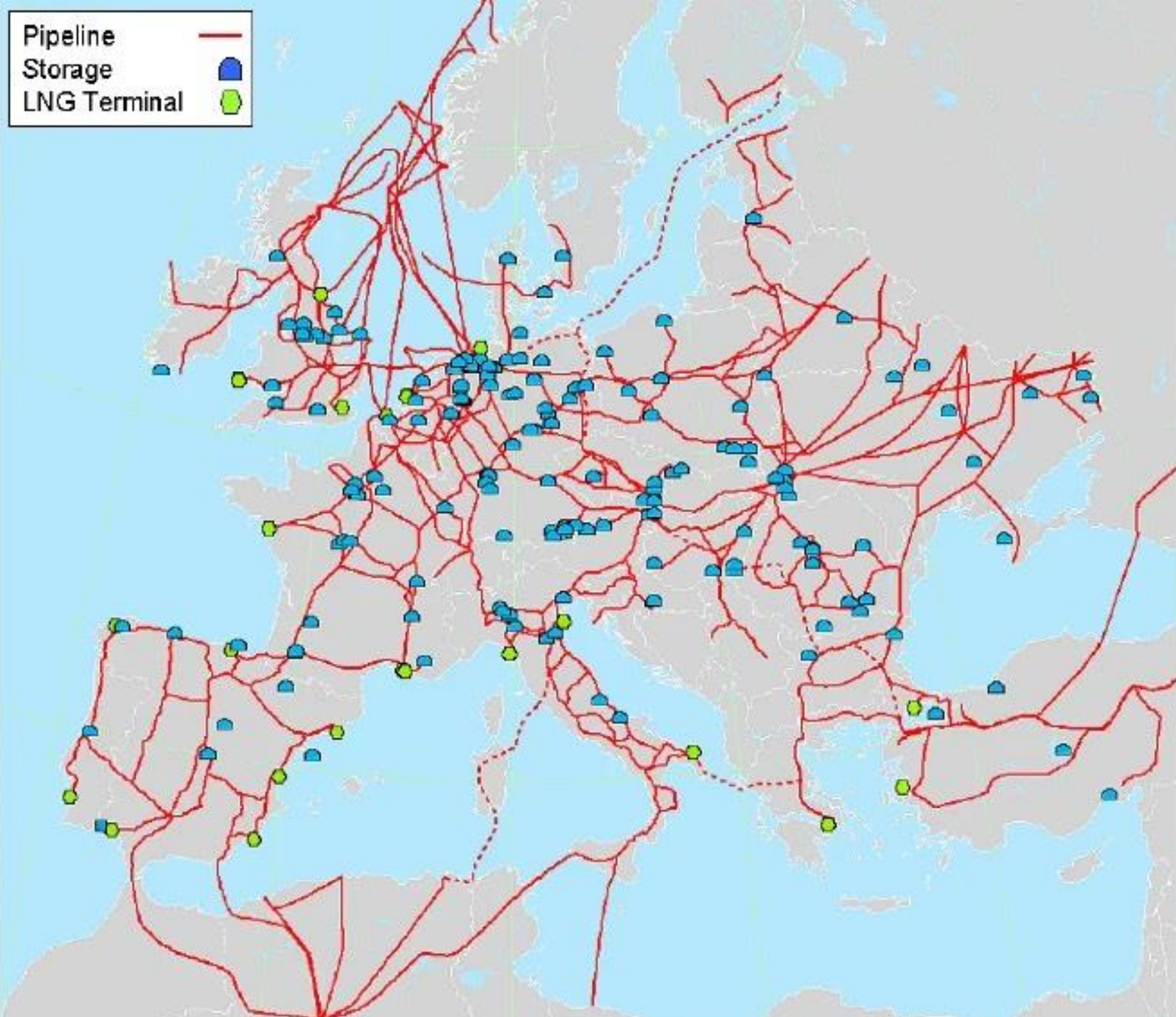
Protecția fluxului de venituri care stimulează prevenirea conflictelor.

Vulnerabilitatea infrastructurii care permite coerciția economică.

Pârghia rutelor alternative, unde națiunile de tranzit câștigă putere de negociere.

Țintirea obiectivelor energetice în timpul conflictelor recente demonstrează modul în care infrastructura de conducte a devenit o țintă primară pentru războiul economic. Mai mult, extinderea licențelor de explorare din Arabia Saudită afectează politica globală a conductelor prin potențiala modificare a rutelor de aprovizionare.

Punctele maritime de strangulare și valoarea lor strategică

Strâmtoarea Ormuz exemplifică modul în care trăsăturile geografice devin arme geopolitice.

Tranzitul a aproximativ 20% din oferta globală de petrol, reprezentând aproximativ 20 de milioane de barili zilnic în condiții normale.

Poziționarea strategică a Iranului în acest punct critic oferă ceea ce analiștii descriu ca un „avantaj al primului sosit” în capacitatea de perturbare a aprovizionării.

Închiderea acestui pasaj demonstrează modul în care controlul geografic se traduce direct în pârghie economică globală.

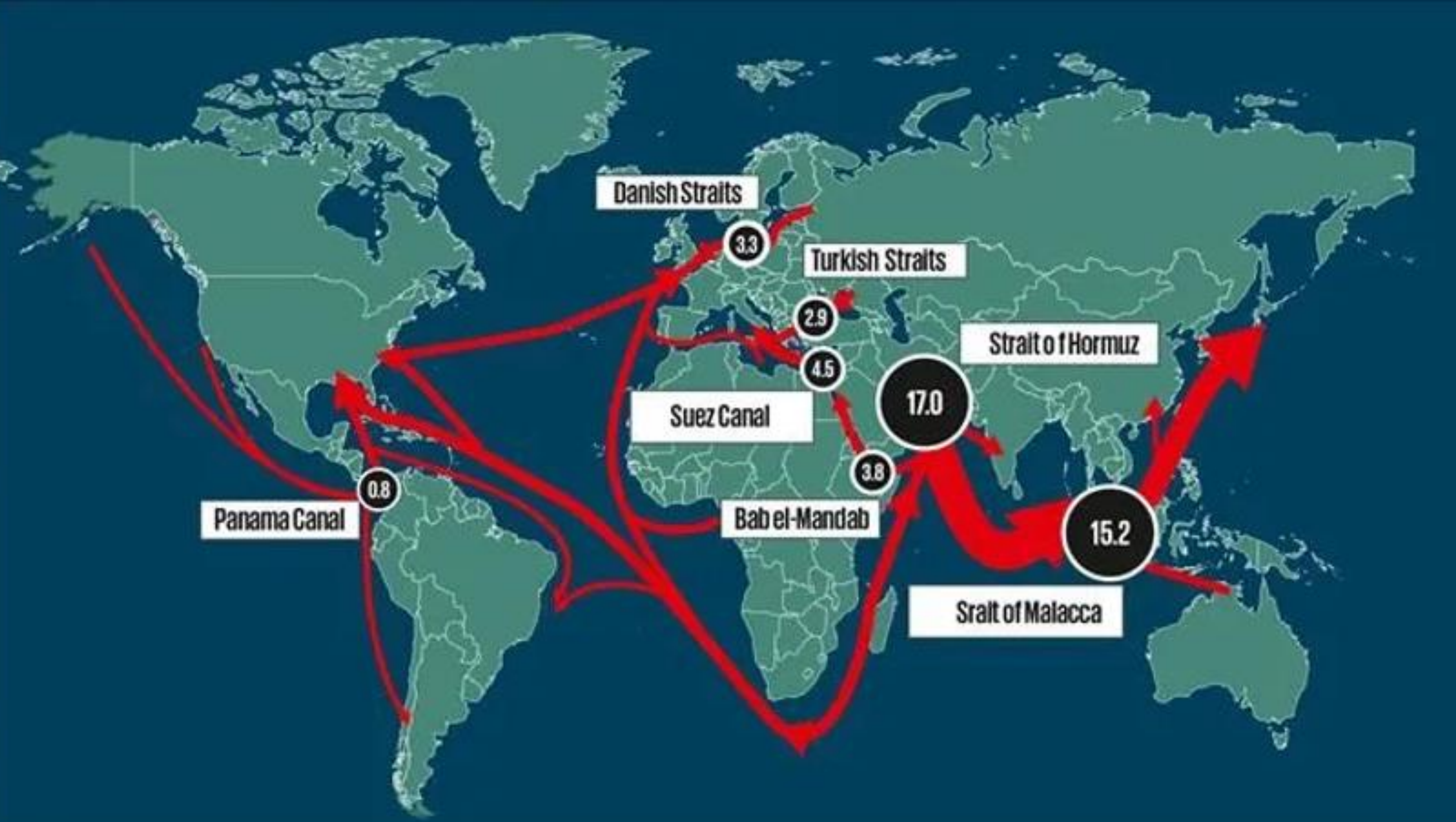
Puncte maritime critice de strangulare energetică:

Strâmtoarea Ormuz: 20% din tranzitul global de petrol, sub control iranian.

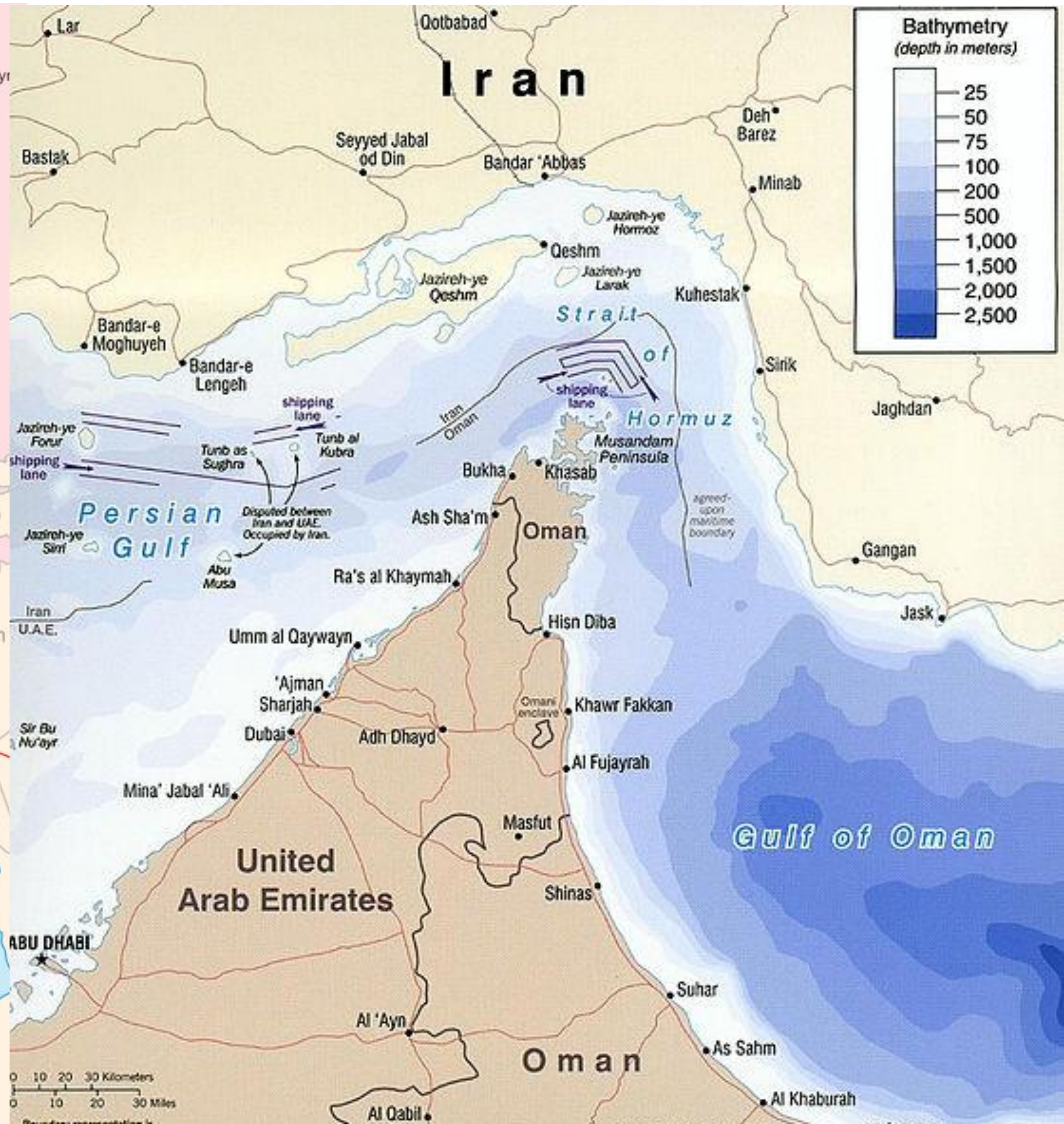
Canalul Suez: Rută critică de aprovizionare pentru Europa și Asia.

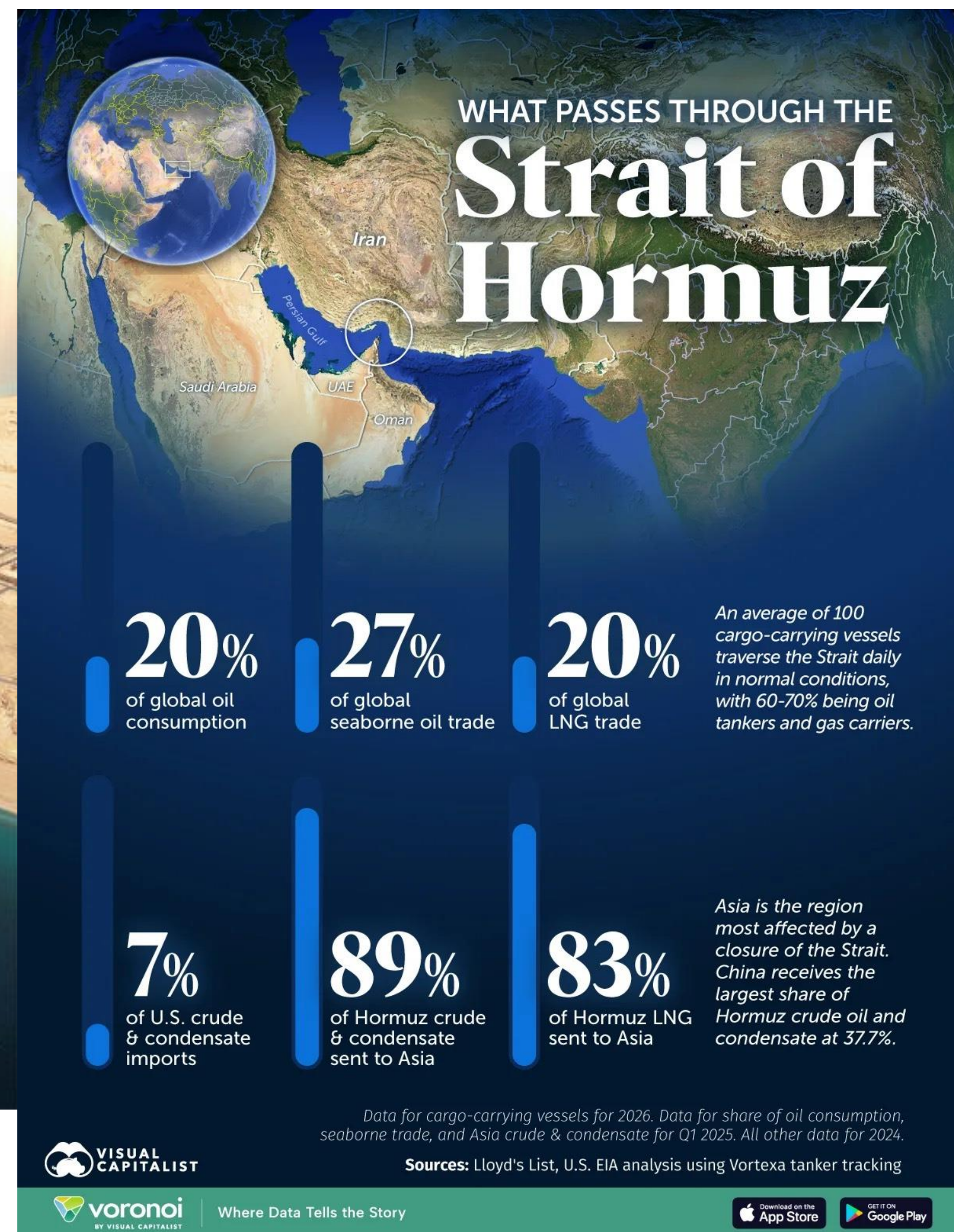
Strâmtoarea Malacca: Principalul coridor de securitate energetică al Asiei.

Strâmtoarele Turcești: Punct de blocaj pentru gazoducte și comerț maritim strategic. Marea Neagră, deschisă condiționat.

UE, din capcana conductelor...în altă capcană: în strânsoare, la strâmtoare!

Black Sea Pizza

Marea Neagră, rol în Securitatea Energetică Europeană

Dependența de minerale critice în energia curată

În ciuda expansiunii energiei regenerabile, petrolul acoperă încă aproximativ 30% din nevoile globale de energie, aproape dublu față de procentul din timpul crizei OPEC din 1973. Acest lucru demonstrează importanța strategică continuă a petrolului chiar și pe măsură ce sursele alternative se dezvoltă.

Tranziția energetică creează noi modele de dependență centrate pe:

Concentrarea procesării litiului pentru tehnologia bateriilor.

Aprovizionarea cu elemente de pământuri rare pentru infrastructura regenerabilă.

Operațiunile de minare a cobaltului concentrate în regiuni instabile politic.

Capacități avansate de producție pentru tehnologiile de energie curată.

Tranziția regenerabilă poate forța dezvoltarea accelerată a surselor alternative pentru a reduce dependența de combustibili fosili, dar infrastructura actuală creează noi vulnerabilități strategice în jurul mineralelor critice și a capacităților de procesare. În consecință, securitatea energetică a mineralelor critice a apărut ca o componentă vitală a geopoliticii petrolului și energiei.

Infrastructura rețelei ca activ strategic

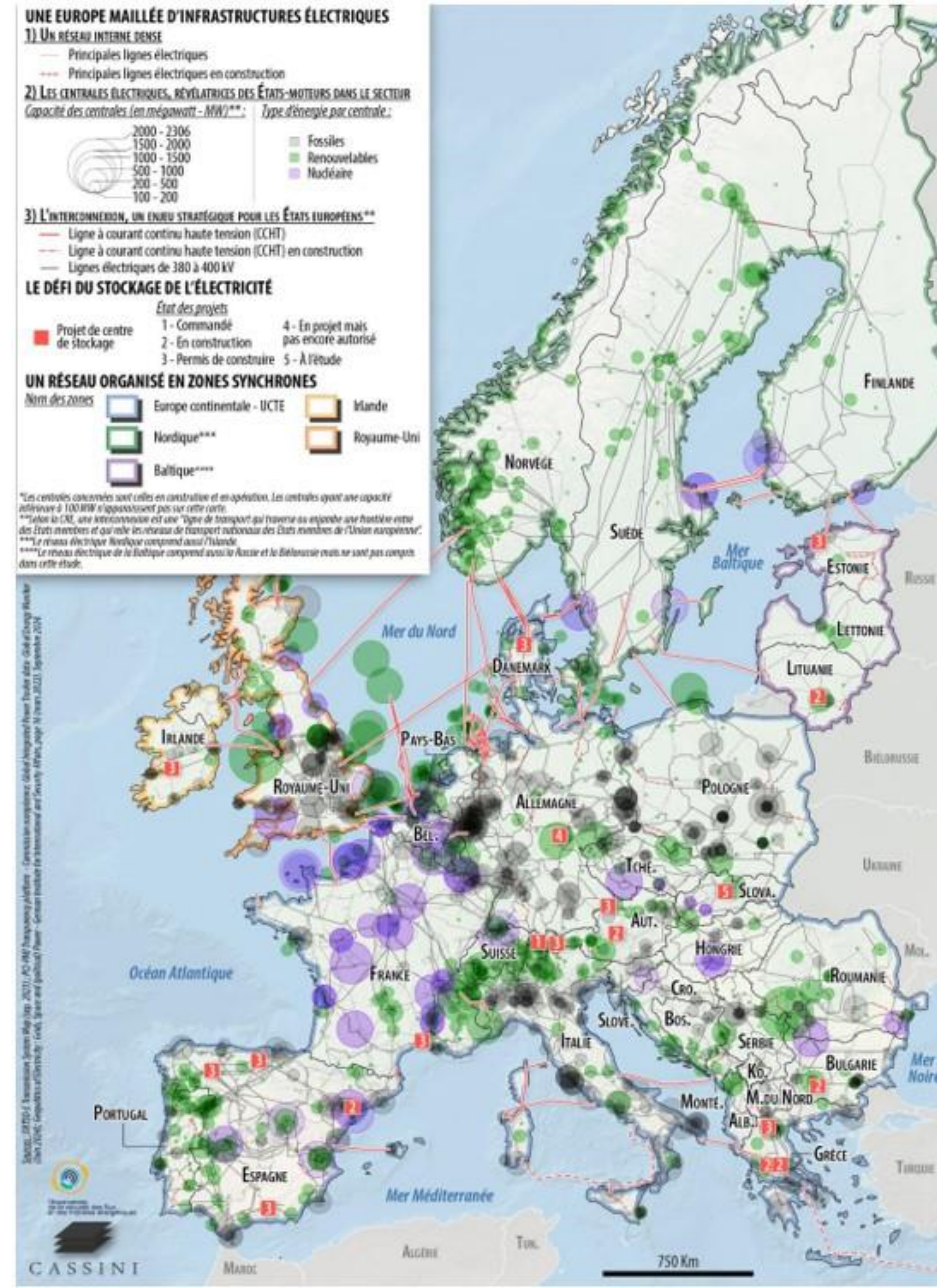
Rețelele electrice moderne reprezintă infrastructură critică ce permite atât securitatea energetică internă, cât și cooperarea energetică transfrontalieră. Tehnologiile rețelelor inteligente (smart grid) creează vulnerabilități cibernetice, în timp ce integrarea energiei regenerabile necesită investiții substanțiale în infrastructură.

Provocările modernizării rețelei includ:

- **Dependențe de interconectare transfrontalieră** care creează vulnerabilități partajate.
- **Riscuri de securitate cibernetică** generate de infrastructura digitală.
- **Modele de desfășurare a stocării energiei** care determină stabilitatea rețelei.
- **Impactul generării distribuite** asupra sistemelor de control centralizate.

<https://www.transelectrica.ro/web/tel/sistemul-energetic-national>

Interconectarea rețelei electrice EU

<https://www.bakerinstitute.org/energy-infrastructure-politics-europe>

[https://app.electricitymaps.com/map/zone/RO/live/fifteen minutes](https://app.electricitymaps.com/map/zone/RO/live/fifteen_minutes)

Cartelurile producătorilor și coordonarea pieței

OPEC și OPEC+ continuă să funcționeze ca instituții critice în geopolitica energetică globală, deși controlul lor asupra pieței se confruntă cu provocări din cauza desfășurării rezervelor strategice și a surselor alternative de aprovizionare.

Poziționarea Iranului în cadrul OPEC oferă o pârghie semnificativă pe piețele globale de energie, în special atunci când este combinată cu controlul geografic asupra Strâmtorii Ormuz. Această abordare a pârghiei duble demonstrează modul în care apartenența la instituții și avantajele geografice se consolidează reciproc.

Ieșirea EAU din cartel semnalează că suveranitatea energetică nu mai e opțională, devine direcție strategică.

Competitivitatea și mecanismele de transmitere a inflației.

Volatilitatea prețurilor energiei creează impacturi imediate și măsurabile asupra ratelor inflației globale.

Analizele indică faptul că petrolul brut la un preț de peste **90 USD pe baril** poate adăuga până la **1,5 puncte procentuale lunar** la ratele inflației de consum.

Conflictul din martie 2026 a demonstrat această relație în mod dramatic:

- Țițeiul Brent a crescut cu 30% într-o singură săptămână în timpul escaladării inițiale a conflictului.
- Prețurile de vârf s-au apropiat de 120 USD pe baril în urma amenințărilor de întrerupere a aprovizionării.
- **Inflația din energie** — șoc masiv în întreaga economie: transporturi, producție, agricultură (carburanți, costul electricității, îngrășăminte)
- **Economia competitivă: cea care are energia rapid și continuu accesibilă, ușor/aproape de livrat și “ieftină”.**

Concluzii cheie: Energia ca activ strategic suprem

Implicații investiționale pentru piețele globale

Considerentele privind securitatea energetică impun acum prețuri premium pe piețele globale, reflectând recunoașterea faptului că infrastructura energetică reprezintă active strategice critice mai degrabă decât investiții pur comerciale.

Teme de investiții influențate de geopolitica petrolului și energiei:

- **Proiecte de reziliență a infrastructurii** care reduc vulnerabilitățile punctelor de strangulare.
- **Dezvoltarea rutelor alternative de aprovizionare** eludând dependențele tradiționale.
- **Extinderea rezervelor strategice** pentru capacități de apărare economică.
- **Diversificarea lanțului de aprovizionare cu minerale critice** pentru tranziția energetică.

PROGRAM DE DEZVOLTARE
ȘI PERFECȚIONARE PROFESIONALĂ

DIPLOMAȚIE
ENERGETICĂ

PERIOADĂ ÎNSCRIERI: 10.10.2025 – 30.10.2025
PERIOADĂ DESFĂȘURARE: 10.11.2025 – 05.12.2025
Cursul se va desfășura în format hibrid, de luni până joi, în intervalul orar 17.00 – 20.00

Ministerul Afacerilor Externe IDR FPE

Cristian Hubati, lector în cadrul programului **Diplomație energetică**

Membru al
Directoratului
responsabil pentru
activitatea de
Explorare și
Producție în cadrul
OMV Petrom

PERIOADA DE ÎNSCRIERI:
11.02.26 – 09.03.26
PERIOADA DE DESFĂȘURARE:
09.03.26 – 02.04.26

CURSUL SE VA DESFĂȘURA ÎN FORMAT HIBRID, DE LUNI PÂNĂ JOI, ÎNTRE ORELE 17.00 – 20.00

Ministerul Afacerilor Externe IDR FPE

George Niculescu, lector în cadrul programului **Diplomație energetică**

Președinte al
Autorității
Naționale de
Reglementare în
domeniul Energiei
Secretar de Stat în
Ministerul Energiei
(2021-2023)

PERIOADA DE ÎNSCRIERI:
11.02.26 – 27.02.26
PERIOADA DE DESFĂȘURARE:
09.03.26 – 02.04.26

CURSUL SE VA DESFĂȘURA ÎN FORMAT HIBRID, DE LUNI PÂNĂ JOI, ÎNTRE ORELE 17.00 – 20.00

Ministerul Afacerilor Externe IDR FPE

Dana Ijdelea, lector în cadrul programului **Diplomație energetică**

Membru al
Consiliului Director
al Black Sea Oil &
Gas SA
Managing Partner la
IUDELEA &
Associates

PERIOADA DE ÎNSCRIERI:
11.02.26 – 27.02.26
PERIOADA DE DESFĂȘURARE:
09.03.26 – 02.04.26

CURSUL SE VA DESFĂȘURA ÎN FORMAT HIBRID, DE LUNI PÂNĂ JOI, ÎNTRE ORELE 17.00 – 20.00

Ministerul Afacerilor Externe IDR FPE

E.S. Luminița Odobescu, lector în cadrul programului **Diplomație energetică**

Consilier de stat la
Cancelaria Prim-
ministrului
Ministrul Afacerilor
Externe (iunie 2023-
decembrie 2024)

PERIOADA DE ÎNSCRIERI:
11.02.26 – 27.02.26
PERIOADA DE DESFĂȘURARE:
09.03.26 – 02.04.26

CURSUL SE VA DESFĂȘURA ÎN FORMAT HIBRID, DE LUNI PÂNĂ JOI, ÎNTRE ORELE 17.00 – 20.00

Ministerul Afacerilor Externe IDR FPE

Julian Fota, lector în cadrul programului **Diplomație energetică**

Consilier preziden-
tial pentru Securitate
Națională (2009-
2014)
Fost secretar de
stat pentru afaceri
strategice, MA

PERIOADA DE ÎNSCRIERI:
11.02.26 – 09.03.26
PERIOADA DE DESFĂȘURARE:
09.03.26 – 02.04.26

CURSUL SE VA DESFĂȘURA ÎN FORMAT HIBRID, DE LUNI PÂNĂ JOI, ÎNTRE ORELE 17.00 – 20.00

Ministerul Afacerilor Externe IDR FPE

Cristian Diaconescu, lector în cadrul programului **Diplomație energetică**

Ministru al
Afacerilor Externe
președinte al
Comisiei
pentru
Cooperarea
Europeană

PERIOADA DE ÎNSCRIERI:
11.02.26 – 09.03.26
PERIOADA DE DESFĂȘURARE:
09.03.26 – 02.04.26

CURSUL SE VA DESFĂȘURA ÎN FORMAT HIBRID, DE LUNI PÂNĂ JOI, ÎNTRE ORELE 17.00 – 20.00

Ministerul Afacerilor Externe IDR FPE

**PROGRAM DE
DEZVOLTARE PROFESIONALA
DIPLOMATIE ENERGETICA**

PERIOADA DE ÎNSCRIERI:
11.02.26- 27.02.26
PERIOADA DE DESFĂȘURARE:
09.03.26 – 02.04.26

Ministerul Afacerilor Externe IDR FPE

Tatiana Iosiper, lector în cadrul programului **Diplomație energetică**

Fost reprezentant special pentru energie și diplomație climatică în cadrul Ministerului Afacerilor Externe
lector în cadrul Modulului 1 – Fundamentele diplomației energetice

PERIOADA DE ÎNSCRIERI:
11.02.26 – 27.02.26
PERIOADA DE DESFĂȘURARE:
09.03.26 – 02.04.26

CURSUL SE VA DESFĂȘURA ÎN FORMAT HIBRID, DE LUNI PÂNĂ JOI, ÎNTRE ORELE 17.00 – 20.00

Ministerul Afacerilor Externe IDR FPE

Virgil Popescu, lector în cadrul programului **Diplomație energetică**

Europarlamentar
Ministru al
Energiei între
noiembrie 2019
până pe iunie 2023

PERIOADA DE ÎNSCRIERI:
11.02.26 – 27.02.26
PERIOADA DE DESFĂȘURARE:
09.03.26 – 02.04.26

CURSUL SE VA DESFĂȘURA ÎN FORMAT HIBRID, DE LUNI PÂNĂ JOI, ÎNTRE ORELE 17.00 – 20.00

Ministerul Afacerilor Externe IDR FPE

Virgil Popescu, lector în cadrul programului **Diplomație energetică**

PERIOADA DE ÎNSCRIERI:
11.02.26 – 27.02.26
PERIOADA DE DESFĂȘURARE:
09.03.26 – 02.04.26

CURSUL SE VA DESFĂȘURA ÎN FORMAT HIBRID, DE LUNI PÂNĂ JOI, ÎNTRE ORELE 17.00 – 20.00

Ministerul Afacerilor Externe IDR FPE

Virgil Popescu, lector în cadrul programului **Diplomație energetică**

PERIOADA DE ÎNSCRIERI:
11.02.26 – 27.02.26
PERIOADA DE DESFĂȘURARE:
09.03.26 – 02.04.26

CURSUL SE VA DESFĂȘURA ÎN FORMAT HIBRID, DE LUNI PÂNĂ JOI, ÎNTRE ORELE 17.00 – 20.00

Seeds for the future

About leadership

BOSS

GO!

Boss

BUSINESS

Leader

"Let's Go!"

BUSINESS

Să începem cu
“ce nu e” !

Leadership

is **NOT** about

- *being the boss,*
- *holding onto territory or*
- *controlling people...*

Şi atunci, “CE E?”

Sarcina liderului este să își conducă oamenii de unde sunt spre locuri unde nu au mai fost

- Henry Kissinger, fost secretar de stat american și consilier de securitate națională în administrațiile Nixon și Ford.

Empower
People

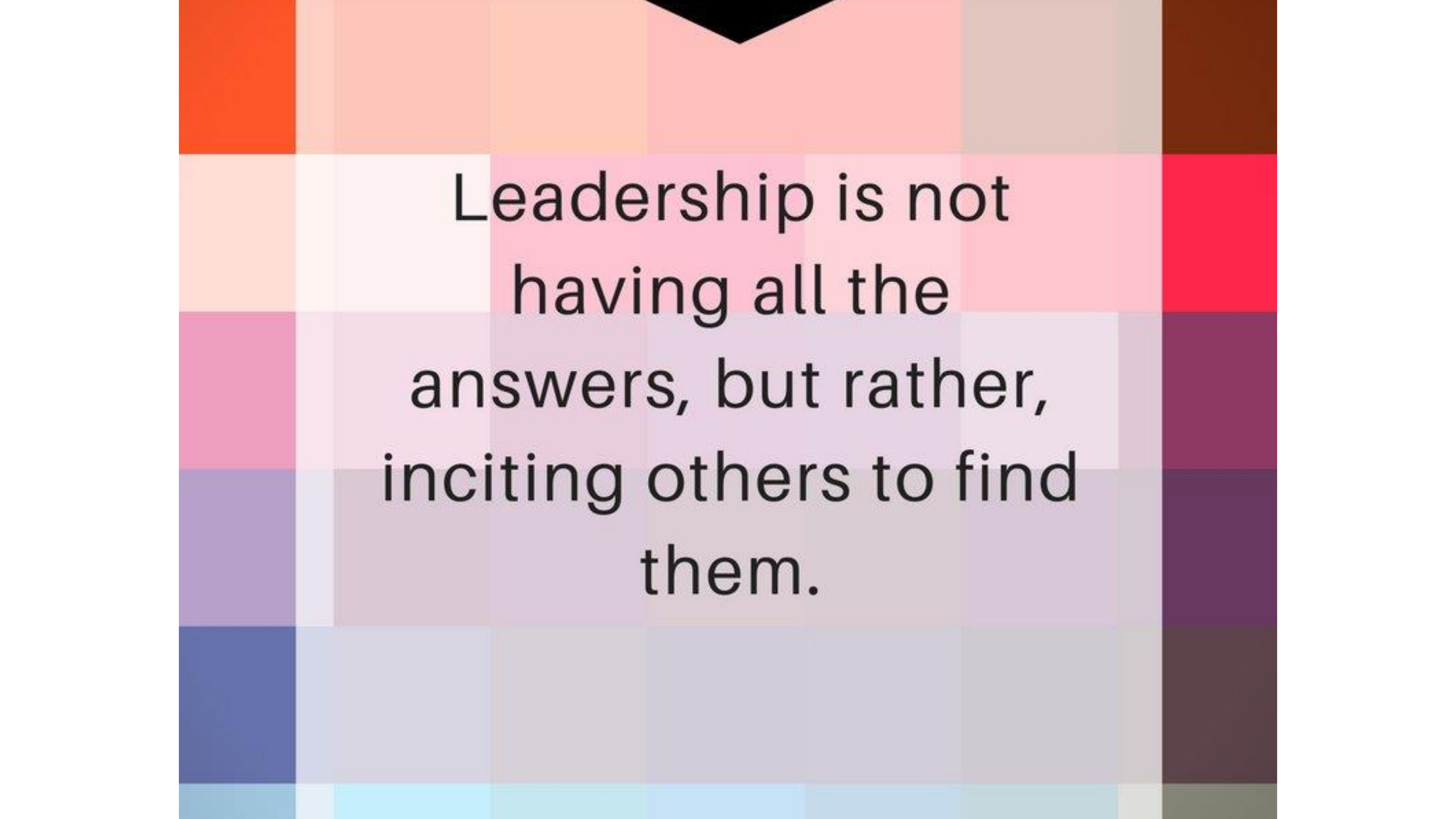
Inspire
People

LEADERSHIP

Lead
Change

Share
Vision

The background of the image is a grid of colored squares. The colors transition from warm tones (orange, red, pink) on the left and top to cooler tones (blue, purple, green) on the right and bottom. A black triangle is positioned at the top center of the grid.

Leadership is not
having all the
answers, but rather,
inciting others to find
them.

**LEADERS WHO DON'T
LISTEN WILL EVENTUALLY
BE SURROUNDED BY
PEOPLE WHO HAVE
NOTHING TO SAY**

ANDY STANLEY

SMARTLEADERSHIP

“Not all readers are
leaders, but all
leaders are readers.”—
Harry Truman

**BE YOUR
SOCIAL**

Lectura dăunează grav imbecilității!

DEVELOP
your

critical
thinking

**TAKING
RISKS**

If your
presence
doesn't **add
value**, your
absence
won't make
a difference.

Leadership

- **Influență**
- **Putere**
- **Schimbare**
- **Inspirație**
- **Charismă**
- **Gândire critică**
- **Valori**
- **etică**
- **Morală**
- **Caracter**
- **Viziune**
- **Integritate**
- **Strategie**

- **Dacă vrei să fii un lider eficient, trebuie să excelezi în comunicare. De fapt, succesul activității tale de lider se bazează pe comunicare.**
- **Comunicarea eficientă are un impact dincolo de doar atingerea scopului final. Pentru lideri, Comunicarea este ceea ce le permite să-și strângă echipa unită în jurul unei viziuni comune, să dea putere membrilor echipei, să construiască încredere și să poată produce cu succes schimbări organizaționale.**

**in partidul nostru politic, ne respectam promisiunile
doar imbecilii pot crede ca
noi nu vom lupta impotriva coruptiei
pentru ca, un lucru e sigur pentru noi:
cinstea si transparenta sint fundamentale pentru atingerea idealurilor noastre
vom demonstra ca e o mare prostie sa crezi ca
mafia va continua sa faca parte din guvern ca in trecut
va asiguram, fara umbra de indoiala, ca
dreptatea sociala va fi scopul principal al mandatului nostru
cu toate acestea, exista inca oameni prosti care isi imagineaza ca
guvernarea sa fie posibila in continuare
cu aceleasi vechi smecherii politice
cind ne asumam puterea, facem totul pentru ca
sa se termine cu situatiile privilegiate si cu traficul de influenta
nu suportam in nici un fel ideea ca
poporul va flaminzi
ne vom indeplini misiunea chiar daca
rezervele economice vor fi complet epuizate
vom exersa puterea pana ce
veti intelege ca incepand de acum
noi sintem partidul XYZ, noua politica!!!**

daniel.apostol@fpe.ro

0744 856.356

***Noi, autorii, vă
mulțumim!***

